

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXVII. — Izdan in razposlan dné 27. junija 1893.

(Obsega štev. 95.—102.)

95.

**Dopustilnica z dné 16. maja
1893. l.**

za lokalno železnico iz Votic v Selčane.

Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski;

apostoljski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, saleburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenjsleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker so dr. Jakob Martinek, Alojzij Maděra in Leopold Pollák zaprosili, da bi se jim dalo dopustilo, zgraditi lokalno železnico od postaje Votice na železnici cesarja Franca Jožefa v Selčane ter po nji vršiti obrat, vzvidelo se Nam je, z ozirom na občo

korist tega podjetja, imenovanim koncesionarjem to dopustilo na podstavi zakona o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.), potem zakonov z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.) in z dné 28. decembra 1890. l. (Drž. zak. št. 229.) podeliti takó-le:

§. 1.

Koncesionarjem dajemo pravico, zgraditi in obratovati lokomotivno železnico, katero bo napraviti kot lokalno železnico s pravilno raztečino od postaje Votice na železnici cesarja Franca Jožefa v Selčane.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, dodeljujejo se nastopne ugodnosti:

a) Oprostito od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje sklene, za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih naredi; nadalje za vse knjižne vpise na podstavi teh pogodb in listin, in napósled za druge uradne posle in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obrestovanje in pa obrat do časa, ko se začne ta obrat;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh.

b) Oprostilo od kolkov in pristojbin za izdajo delnic in prednostnih zadolžnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo, sè začasnicami vred, in pa od prenosnine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na koncu prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samoupravnim združbam;

c) oprostilo od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;

d) oprostilo od dobitkarine in dohodarine, od plačevanja kolkovnin za kupone, in tako tudi od vsakega novega državnega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodočimi zakoni, na dobo petindvajsetih let, računèč od današnjega dné.

§. 3.

Koncesionarji so dolžni, gradnjo v §. 1. imenovane železnice začeti precej in dokončati jo najdalje v poldrugem letu, računèč od današnjega dné; dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bodo držali gorenjega roku za gradnjo, dolžni so koncesionarji dati zagotovilo, položivši varščino 5000 gl. v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti smé se izreči, da je ta položnina zapala.

§. 4.

Da izdelajo dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesionarjem pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesionarjem dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

§. 5.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar velevalo semkaj merèči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železnični obrat in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebnost na znižano vozno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdà trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesionarjem se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredé delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Izdaja prednostnih zadolžnic je izključena. Nasproti pak se koncesionarjem priznava pravica, da izdadó prednostnih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžitve imajo prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga ustanóvi državna uprava.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemur pa ne bodi nobenega doplačila iz donosov poznejših lét, ne sme se odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znések resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov, za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo

železnice in za dobavo vozil res uporabljenih in prav izkazanih, prištevsí interkalarne obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po dogradnji železnice bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne oprave, sméjo se dotični stroški prišteti napravní glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler traja koncesija, po razdolžnem črtézu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce, in za žandaremstvo, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanju na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesijonarji se zavezujejo, da bodo pristopili dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in vozili za večé vojaške prenose, dalje vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske, in pa dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarje moč in veljavo z dném, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarje veljavo in moč, kadar se jim bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti imajo koncesijonarji samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo z ozirom na drugotnost te železnice in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesijonarji so dolžni, pri oddaji služeb ozi-rati se v zmislu zakona z dné 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

Koncesijonarji so dolžni, v slučaju mobilizacije in vojske vsak čas brez zahtévka odškodnine ustaviti obrat v toliko in tako dolgo časa, kolikor bi vojaško oblastvo spoznalo, da je potrebno za premikanje krdel ali druge vojaške operacije po kakí javni cesti, ki jo rabi železnica.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računéč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se prestop roku ne mogel opravičiti v zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Koncesijonarji nimajo pravice, drugim osebam prepustiti obrat po dopuščeni železnici, ako jim tega državna uprava izrečno ne dovoli.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, vodi na račun koncesijonarjev država. Kako naj se vodi ta obrat, vravná se s posebno obratno pogodbo, ki se sklène med državno upravo in koncesijonarji.

§. 11.

Koncesijonarji imajo dolžnost, državni upravi na njeno zahtevo vsak čas dopustiti soporabo želez-

nice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po soporabljeni železnici ali posameznih njih kosih.

Ta soporaba naj se vendar vrši samó tako, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat soporabljene železnice.

Odškodnina, katero bo opravljati, ustanovi se po določilih, razglašenih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda severno železnico v Drž. zak. iz leta 1886. na strani 63.

§. 12.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se ustanovi odkupnina, seštejejo se letni čisti donosi, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

Po spredaj stoječih določilih najdeni poprečni donos naj potemtakem koncesionarjem država kot odškodnino za odkup železnice plačuje v še ostali trajni dobi dopustila v polletnih obrokih, dospeva-jočih vsako leto 30. dné junija in 31. dné decembra.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za pogojeno obrestovanje in razdolžitev zajma, katerega koncesionarji vzprejmó pri deželni banki kraljevine češke in pa za štiriodstotno obrestovanje in razdolžitev po državni upravi odobrene delnične glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država namesto koncesionarjev sama plača zajem, katerega bodo koncesionarji vzprejeli pri deželni banki kraljevine češke, in pa spredaj navedeno letnino za delnično glavnico v polletnih obrokih 30. dné junija in 31. dné decembra vsakega leta po dospelosti.

3. Državi se pridržuje pravica, da tedaj, kadar se odkup opravi na podstavi srednjega donosa

v zmislu odstavka 1., plača kadarkoli namesto še ne dospelih letnih plačil glavnico, enako znesku glavnice, računéč obresti od obresti, po štiri odstotno diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je opravljati po določilih odstavka 1. polletno.

Ako se država odloči to glavnico plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

4. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dném tega odkupa brez daljne odpote v bremen čisto, oziroma samó z ostankom pri deželni banki kraljevine češke vzprejetega zajma obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši tudi vozila in gradivne záloge in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilo državné uprave.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, prejde brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zálog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zakladov v obsegu, pove-danem v §. 12., št. 4.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 12.), obdržé koncesionarji last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in kar bi imeli po obračunih tirjati, potem last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere so si sami sezidali ali pridobili po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 14.

Državna uprava ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se hibe na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po

nadzornikih, ob stroških koncesijonarjev pošiljanih, — kakorkoli se ji vzvidi primerno — prigledovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

Ako se napravi délnična družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu primerno zdi, hoditi v seje upravnega sveta ali zastopa, kateri veljá za načelníštvo družbe, in pa v glavne zbore, ter tam ustavljati vse naredbe in sklepe, ki so nasprotni zakonom ali dopustílu, ali pak kvarni javni koristi; toda v takem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej si izprositi razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja plačujejo koncesijonarji, z ozirom na opravila, ki so ž njim združena, v državno blagajnico poprečno vračilo, čegar višino ustanovi državna uprava, oziraje se na obseg podjetja.

Koncesijonarji se odvezujejo zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega redú z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na vračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali pripadnínsko-uradnem nadzoru, in pa gledé dolžnosti, zastonj nabavljati in vzdrževati uradne mestnosti.

§. 15.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomíle ali opustile dolžnosti, v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene, pridržuje se državni upravi tudi pravica, da se po prime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesijonarjem pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodíšči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričálo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem državnoglavnem

in prestolnem mestu dunajskem šestnajstega dné meseca maja v letu odrešenja tisoč osemsto devetdesetem in tretjem, Našega cesarjevanja petintiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

Bacquehem s. r.

96.

Dopustilnica z dné 22. maja 1893. l.

za lokalno železnico iz Tržiča (Ronkov) v Črvinjan.

Mi Franc Jožef Prvi,

p o milosti Božji cesar avstrijski;

apostoljski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimerski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, salcburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenjsleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker sta Jakob Antonelli in Julij Dreossi v Črvinjanu zaprosila, da bi se jima dalo dopustílo zgraditi in obratovati lokalno železnico iz Tržiča (Ronkov) v Črvinjan, vzvidelo se Nam je, z ozirom na občo korist tega podjetja, imenovanima koncesijonarjema to dopustilo na podstavi zakona o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.), kakor tudi na podstavi zakonov z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.) in z dné 28. decembra 1890. l. (Drž. zak. št. 229.), nadalje na podstavi zakona z dné 6. aprila 1893. l. (Drž. zak. št. 58.) podeliti takó-le:

§. 1.

Koncesijonarjema dajemo pravico, zgraditi in obratovati lokomotivno železnico, katero bo kot

lokalno železnico s pravilno raztečino od kakega mesta na progi Nabrežina—Krmín priv. družbe za južno železnico med Tržičem in Ronki napraviti v Črvinjan z dovlačnico od Tržiča v pristanišče rozeško.

Kar se tiče eventualne spojitve imenovane železnice z italijanskim železničnim omrežjem pri Črvinjanu in pa kar se tiče prometne službe na stičnem kosu in na stični postaji, pridržuje se ustanovitve dotičnih določil sklepu državne pogodbe s kraljevo-italijansko vlado, in koncesionarja sta dolžna, izpolnjevati ta določila in vse zaveznosti, ki jima iz njih nastanejo.

Nadalje sta koncesionarja vpravičena, napraviti od spredaj imenovane lokalne železnice dve krili, in sicer kot parni tramovki z normalno ali z ozko raztečino, z ene strani na jug proti Ogleju in Belvederu, z druge strani pak na sever v Villo Vicentino in Gradišče v stik z obstoječo progo južne železnice iz Tržiča v Gorico.

Napraviti nazadnje imenovano krilo, bosta koncesionarja zavezana samó tedaj, kadar bo po mnenju državne uprave promet rés zahteval njegovo napravo in se bo tudi zagotovila primerna donosnost njegova.

Pravica koncesionarjev, napraviti spredaj zaznamovani krili, neha, ako bi je ne porabila v dobi štirih let, računěč od današnjega dné.

Nadalje se državni upravi pridržuje pravica, da smé tudi pred iztekom spredaj zaznamovane dobe štirih let izjaviti, da je vpravičenost koncesionarjev, napraviti spredaj zaznamovani železnični progi, izgubila svojo moč, in to pravico podeliti drugemu podjetniku tedaj, kadar bi koncesionarja ne mogla prevzeti izvršitve to proge po pogojih, ki jih ponudijo drugi prosilci in jih država odobri.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, dodeljujejo se nastopne ugodnosti:

- a) Oprostilo od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje lokalne železnice sklène, za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih naredí; nadalje za vse knjižne vpise na podstavi teh pogodb in listin, in napósled za druge

uradne posle in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnic in zagotovi glavnično obrestovanje in pa obrat do časa, ko se začne ta obrat;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh

- b) Oprostilo od kolkov in pristojbin za izdajo delnic in prednostnih zadolžnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilo ustrezno opremo, sè začasnicami vred, in za vknjižbo zastavne pravice na železničnoknjižnih enotah ali drugih nepremičninah, namenjenih v zagotovo prednostnih zadolžnic, in takó tudi od prenosnine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na koncu prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samo upravnim združbam;
- c) oprostilo od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;
- d) oprostitev od dobitkarine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih pristojbin za kupone, in tako tudi vsakega novega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodočimi zakoni, na dobo tridesetih let, računěč od današnjega dné.

§. 3.

Za železnico, oznamenjeno v §. 1., dodeljuje država porošstvo letnega čistega donosa, ki je enak štiriodstotnemu obrestovanju in razdolžni kvoti prednostnega zajma v nominalnem znesku 1,300.000 goldinarjev avstrijske vrednote v notah največ, katerega bo v dobavo novcev vzprijeti ter odplačati v 75 letih, in pa štiriodstotni prednostni dividendi in dotični razdolžni kvoti za prednostno delnično glavnic, ki naj sega do 240.000 goldinarjev avstrijske vrednote največ, takó namreč, da bo, ako ne bi letni čisti donos dosegel zneska, za katerega veljá porošstvo, državna uprava dopolnila primanjkljaj.

Letni čisti donos, za katerega veljá poroštvo, ustanavlja se za čas, ko se obrat po železnici prične, do preteka 75. leta dopustila na največinski znesek 64.620 goldinarjev avstrijske vrednote in za ostali čas, dokler bo dopustilo trajalo, na nižani največinski znesek 21.586 goldinarjev avstrijske vrednote.

Ako se dopuščena železnica spravi v stik z italijanskim železničnim omrežjem pri Črvinjanu, (§. 1., odstavek 2.) smé se spredaj določeni porokovani letni čisti donos zvišati za oni letni znesek, ki je potreben za največ štiriodstotno obrestovanje prednostnih papirjev (prednostnih zadolžnic ali delnic), katere je na novo izdati v nominalnem znesku 300.000 goldinarjev, in pa za njih razdolžitev v dobi, dokler traja dopustilo.

§. 4.

Od letnega, po §. 3. s poroštvom zagotovljenega čistega donosa je uporabiti v odplačilo prednostnih delnic in prednostnih zadolžnic, ki se izdadó, oni znesek, ki ga državna uprava določi po razdolžnem črtežu, katerega ona odobri in po katerem se mora vsa napravna glavica (§. 11.) razdolžiti, dokler traja dopustilo.

Prednostne obligacije naj se odplačajo prej, kakor prednostne delnice.

§. 5.

Državno doplačilo vsled prevzetega poroštva naj se opravi zadnji čas tri mesece po predložbi dokumentiranega letnega računa potém, ko je bil ta račun pregledan.

Erar opravi vendar tudi poprej delna plačila, da se odkupijo dospeli kuponi prednostnih obligacij in prednostnih delnic po potrebsčini, na podstavi proračuna o donosu izpravljeni, pod pridržkom obračuna na podstavi letnega računa, ako koncesionarja dotično prošnjo vložita šest tednov, preden dotekó kuponi.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, katerega bo predložiti tri mesece po preteku obratnega leta zadnji čas, da so naprednine bile previsoko odmerjene, naj koncesionarja precej vrneta prejeti presežek, doštevši šest odstotkov obresti.

Doplačilo se mora od države zahtevati zadnji čas v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, sicer bi prestala pravica do njega.

§. 6.

Sè zneskom, ki ga državna uprava plača vsled prevzetega poroštva, postopati je zgolj takó, kakor z naprednino, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar čisti donos železnice prestopi zagotovljeno letno vsoto, mora se dotični prebitek precej odpraviti na državno upravo v vračilo dane naprednine z obrestmi vréd, dokler ne bo popolnoma odplačana.

Pri tem je treba dospele obresti opraviti, preden se vrnejo naprednine.

Tirjatve države iz takih naprednin ali obresti, ki še niso bile plačane do časa, ko prestane dopustilo ali ko država železnico odkupi, opraviti je iz še ostale imovine železničnega podjetja.

§. 7.

Morebitni stroški za beležbo efektov na tozemskih in inozemskih borzah in pa davki, ki jih bo podjetje moralo plačevati po preteku davka prostih let, smejo se v obratni račun postaviti kot razhodek; o kolkovnih pristojbinah za kupone to ni dovoljeno.

Za državna doplačila podjetje ne plačuje nikake dohodarine.

§. 8.

Gradnjo v §. 1., odstavku 1. imenovane železnice je začeti prej ko mogoče in dokončati jo najdalje v poldrugem letu, računéč od današnjega dné. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bosta držala gorenjega roku za gradnjo dolžna sta koncesionarja dati na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti po krivdi koncesionarjev, smé se izreči, da je ta

položnina zapala. Rok za gradnjo v §. 1., odstavku 3. omenjenih kril bo o svojem času določilo trgovinsko ministerstvo, ako bi se ti krili na pravili.

§. 9.

Da izdelata dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesionarjema pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesionarjema dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih na prava v javnem interesu.

§. 10.

Koncesionarjema se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar veljajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železnični obrat in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere dopuščene lokalne železnice, sosebno na njeno znižano vozno brzino, trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 11.

Koncesionarjema se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredita v izvršitev dopuščenega podjetja lokalne železnice posebno delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Koncesionarja sta vpravičena, s pogoji, ki jih postavi državna uprava, izdati v nominalnem znesku za 1,300.000 goldinarjev avstrijske vrednote v notah največ prednostnih zadolžnic, katere bo obrestovati s štirimi odstotki ter odplačati v 75 letih.

Oddaja prednostnih zadolžnic, ki se izdadó, naj se opravlja ponudboma po ukazilih, ki jih vkrene državna uprava.

Nadalje se koncesionarjema priznava pravica, da izdasta prednostnih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžitve imajo prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska 240.000 goldinarjev avstrijske vrednote v notah.

Ako se dopuščena železnica spoji z italijanskim železničnim omrežjem, smé se spredaj ustanovljeni nominalni znesek prednostnih papirjev (prednostnih zadolžnic in delnic) pomnožiti za 300.000 gl.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, predno nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz donosov poznejših lét, ne sme se odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil z odobrilom državne uprave res uporabljenih in prav izkazanih, in pa razen zneska za nabavo gradivne zaloge in blagajnične dotacije, katerega ustanovi državna uprava, prištevši interkalarne obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po popolni uporabi napravne glavnice bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne oprave, sosebno kadar bi se napravili v §. 1., odstavku 3. omenjeni krili, sméjo se dotični stroški prišteti napravní glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Družbena pravila in pa obrazci prednostnih zadolžnic, osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

V pravila delniške družbe, ki se napravi, je vzprejeti določilo, da morajo biti vsi udje načelníštva (upravnega sveta, ravnateljstva) avstrijski državljani ter prebivati v ozemlju kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru.

§. 12.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb

in rečf se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce in za žandaremstvo, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanju na svoj račun k orožnim vajam in pri glednim zborom.

Koncesijonarja se zavezuje, da bosta pristopila dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih rečf za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in vozili za večje vojaške prenose, nadalje vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarja moč in veljavo z dném, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarja veljavo in moč, kadar se jima bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti imata koncesijonarja samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo z ozirom na drugotnost te železnice in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé na njeno opravo in opremo.

Koncesijonarja sta dolžna, pri oddaji služeb ozirati se v zmislu zakona z dné 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 13.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, vodi na račun koncesijonarjev država in koncesijonarja bosta morala upravi državnih železnic povrniti stroške, ki ji zares nastanejo po tem obratovanju. Način, kako naj se vodi ta obrat, vravná se z obratno pogodbo, katera se sklne med državno upravo in koncesijonarjema.

Zatorej se edino in samó državni upravi pridruže ustanavljanje tarif za prevažanje oseb in

blaga, in pa ustanavljanje razredbe blaga in vseh na prevažanje tovorov se nanašajočih postranskih določil, kakor tudi ustanavljanje dajatev, ki naj jih železnično podjetje opravlja za javne namene, sosebno na korist pošne uprave in državnega telegrafskega zavoda, pri čemur je z ene strani jemati v poštev javne ozire, za katere gré, z druge strani pa zadostno donosnost podjetja.

Sicer pak se vredba tarif za osebe in blago in pa vredba dajatev za javne namene vsak čas pridruže zakonarstvu. Taki vredbi se morata koncesijonarja podvreči.

§. 14.

Koncesijonarja imata dolžnost, državni upravi na njeno zahtevo vsak čas dopustiti soporabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po soporabljeni železnici ali posameznih njenih kosih. Ta soporaba naj se vendar vrší samó takó, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat soporabljene železnice.

Odškodnina, katero bo odpravljati, ustanovi se po določilih, razglašanih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda severno železnico v Drž. zak. iz leta 1886. na strani 63.

§. 15.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na 90 let, računéč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega rokú izgubilo svojo moč, ako se po krivdi koncesijonarjev ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop rokú ne mogel opravičiti v zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 16.

Državna uprava si pridruže pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat

izročena, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se ustanovi odkupnina, seštejejo se letni čisti donosi, ki jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega tisti letnini, ki je potrebna za počrtežno obrestovanje in razdolžitev prednostnih zadolžnic, ki se bodo izdale z odobrilom državne uprave, s prišteto tisto letnino, ki je potrebna za štiri odstotno obrestovanje in razdolžitev po državni upravi odobrene delnične glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj se ta spredaj oznamenjeni letni znesek določi za čisti donos, ki ga je jemati v podstavo za odmero odkupnine.

3. Odškodnina, ki jo bo dati, bodi v tem, da se koncesijonarjema v še ostali dobi dopustila izplačujejo za počrtežno obrestovanje in razdolžitev prednostnih zadolžnic potrebni zneski do časa, ko se té popolnoma odplačajo, ob rokovi dospelosti, ustanovljenih v črtežu, nasproti pa, da se po odbitku teh zneskov ostajajoči srednji donos izplačuje v zmislu odstavka 1., oziroma ako bi nastopil kak v odstavku 2. omenjeni slučaj, tamkaj navedena letnina za delnično glavnicu v polletnih obrokih 30. dné junija in 31. dné decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Državi se pridržuje pravica, prevzeti kadar koli namesto še ne dospelih letnih plačil ob času odkupa po odobrenem razdolžnem črtežu še neodplačane prednostne zadolžnice, da jih sama plača, in nadalje plačati glavnicu, enako znesku glavnične, računéč obresti od obresti, po pet od sto na leto diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je po določilih odstavka 3. opravljati polletno razen zneskov, potrebnih za počrtežno obrestovanje in razdolžitev prednostnih zadolžnic.

Ako se država odloči to glavnicu plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupnino pride država po odkupu železnice in z dném tega odkupa brez daljše odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši tudi vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, potem dovlavnice, ki so morda lastnina koncesijonarjev, in postranska družbena opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

§. 17.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zalog in blagajničnih zalog, potem dovlavnic, ki so morda lastnina koncesijonarjev, in postranskih družbenih opravil in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih skladov v obsegu, povedanem v §. 16., št. 5.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 16.), obdržita koncesijonarja last pričuvnega sklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in kar bi imela po obračunih tirjati, potem last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere sta si sama sezdala ali pridobila po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 18.

Državna uprava ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna oprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se hibe na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, ob stroških koncesijonarjev pošiljanih, — kakorkoli se ji vzvidi primerno — prigledovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

Ko se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu primerno zdi, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za načelnístvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustav-

ljati vse naredbe in sklepe, ki so nasproti zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, ali pak kvarne javni koristi; toda v takem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej si izprostiti razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja ne plačujeta koncesionarja, dokler se drugači ne vkrene, v državno blagajnico nobenega vračila.

Koncesionarja se odvezujeta zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega redú z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na vračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali pripadninsko-uradnem nadzoru, in gledé dolžnosti, zastoj nabavljati in vzdrževati uradne mestnosti.

§. 19.

Ako bi se poleg vsega prejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene, pridržuje se državni upravi tudi pravica, da se po primere zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesionarjema pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričalo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim velikim pečatom, v Našem državnoglavnem in prestolnem mestu dunajskem dvaindvajsetega dné meseca maja v letu odrešenja tisoč osemsto devetdesetem in tretjem, Našega cesarjevanja petinštiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

Bacquehem s. r.

97.

Ukaz trgovinskega ministerstva v porazumu z ministrom za bogochastje in nauk z dné 29. maja 1893. l.,

določujoč obrtna učilišča, katerih spričevala dajejo pravico, nastopiti kak rokodelski obrt.

V dopolnitve ministerstvenih ukazov z dné 17. septembra 1883. l. (Drž. zak. št. 150.), z dné 24. aprila 1885. l. (Drž. zak. št. 57.), z dné 20. oktobra 1887. l. (Drž. zak. št. 121.), in pa z dné 25. marca 1891. l. (Drž. zak. št. 50.), določujočih tista obrtna učilišča, katerih spričevala — če se izpolnijo ostali zakoniti uveti — dajejo pravico, nastopiti kak rokodelski obrt, ukazuje se to le.

V spisak obrtnih učilišč, katerih spričevala o uspešno dokončani hoji v ta učilišča dajejo pravico, nastopiti kak dotičen rokodelski obrt ter ga samostojno opravljati, vzprijemajo se naslednje obrtne strokovne šole:

ad 1.) gledé strugarskega obrta strokovne šole za lesno obdelavo v Ebenseeju, Halleinu in Ljubljani;

ad 5.) gledé rokodelstva pasarskega in bro-narskega cizelirska šola na umetelnostni obrtni šoli avstrijskega muzeja za umetelnost in obrtnijo na Dunaju;

ad 9.) gledé ključavničarskega rokodelstva poslovniska šola državne obrtne šole v X. občinskem okraju dunajskem, poslovniska šola državne obrtne šole v Libercu, strojnoobrotna strokovna šola v Prerovu in strokovna šola za ključavničarstvo v Świat-nikih;

ad 10.) gledé mizarskega rokodelstva strokovna šola za lesno obdelavo v Ljubljani.

Nadalje daje odhodno spričevalo poslovniske šole državne obrtne šole v X. občinskem okraju na Dunaju pravico, nastopiti rokodelski obrt surovin-skih in grobih kovačev (razen kolarskih kovačev), odhodno spričevalo strokovne šole za elektrotehniko na tehnološkem obrtnem muzeju na Dunaju pa pravico za nastop mehaniškega obrta.

Nadalje ima pri strokovni šoli za obdelovanje in zajemanje dragih kamenov v Turnovi obstoječi

oddelek za vrezovanje dragih kamenov pravico, izdajati spričevala sè završilom o sposobnosti za obrt vrezovalcev dragega kamenja.

Napósled se priznava odhodnim spričevalom, izdanim po strokovni šoli v Mikulaševicah, pravna veljavnost sposobnostnega dokazila za rokodelsko obrt kovinskih vrezovalcev (gravêrjev), lošarjev (emailleurjev) in vrezovalcev kolkov.

Gautsch s. r.

Bacquehem s. r.

98.

Razpis finančnega ministerstva z dné 31. maja 1893. l.

o dopolnitvi določil cukrarinskega izvršitvenega predpisa gledé na oznamenilo cukrenih izdelkov z obrtnimi znamkami.

Porazumno s kraljevo-ogerskim finančnim ministerstvom se na podstavi §. 63. v cukrarinskem zakonu z dné 1888. l. (Drž. zak. št. 97.) vkrepajo nastopna ukazila:

1. Pri cukrenih izdelkih v vrečah je moči obrtno znamko (obratno oznamenilo) namestiti, oziroma postaviti na videž razen tako, kakor je predpisano v §. 14., št. 4. cukrarinskega izvršitvenega predpisa (Drž. zak. št. 111. iz leta 1888.) in pa v ukazu finančnega ministerstva z dné 24. julija 1891. l. (Drž. zak. št. 112. iz leta 1891.) pod št. II., tudi sè ščitki iz lepenke.

Toda ti ščitki morajo imeti razločen in natančen odtisek obrtne znamke; oni morajo biti narejeni iz najmenj 1 milimeter debele robe in proti uplivom mokrote napojeni z vode ne prepuščajočo tvarino ter imeti s plehovino izpodvlečene luknjice, skozi katere naj se potegne v zaporo vreče namenjena konopna vrvca.

2. Pri hlebčastem cukru brez vsake odetve, ki je namenjen v izvoz, namestiti je obrtno znamko, oziroma obrtno oznamenilo na spodnji plati cukrenega hlebca s tem, da se mu prilepi z gumo prevlečena vinjeta iz papirja.

Steinbach s. r.

99.

Razpis finančnega ministerstva z dné 3. junija 1893. l.

o deloviti izpremembi določil, kakó po partijah polniti kadí vrelnice v pivovarnicah.

Porazumno s kraljevo-ogerskim finančnim ministerstvom se določila §. 4. lit. c, odstavka 2. v razpisu finančnega ministerstva o prigledu pivarine in o izvozu piva z dné 28. aprila 1869. l. (Drž. zak. št. 54.) izpreminjajo takó-le:

V pivovarnicah, v katerih se namerjajo napolniti kadí vrelnice z mladino (nevrelim pivom) iz dveh varek, treba je vsako vrelnico odamati (odmeriti) na dva oddelka; vendar se zgorenji oddelek vrelne kadí smé sè svežo mladino druge varke dodatno napolniti najkasneje šestdeset ur potem, ko so se pristavile droži k mladini prve varke.

Za razmnožbo čistorodnih droží more finančno oblastvo I. stopinje pivovarniškim podjetnikom, ako posebe prosijo za to, pod priglednimi naredbami, ki so potrebne za obrambo državnega zaklada, dovoliti tudi večkratno dodatno napolnitev vrelnic, namenjenih za razmnožbo čistorodnih droží.

Steinbach s. r.

100.

Ukaz poljedelskega ministerstva z dné 6. junija 1893. l.

o dovoljevanju izjem od izvoznih prepovedi, izdanih za neke občine na podstavi zakona z dné 3. aprila 1875. l. (Drž. zak. št. 61.).

Na podstavi zakona z dné 15. junija 1890. l. (Drž. zak. št. 142.) se ukazuje takó-le:

§. 1.

Politična okrajna oblastva morejo od prepovedi, po §§. 1. in 4. zakona o naredbah proti razširjanju trtne uši (*Phylloxera vastatrix*, Drž. zak. št. 61.) izdanih proti izvažanju trt, rastlin in drugih rastlinskih delov, ki so znani, da se po njih prenaša

trtna uš, dovoljevati izjeme tedaj, kadar je izvoz namenjen v kako krajno občino istega političnega okraja.

Kadar bi bil pak izvoz namenjen v kako krajno občino drugega političnega okraja iste dežele, tedaj mora dovolilo za izvoz dati politično deželno oblastvo.

V obeh slučajih pa se smé dovoliti izvoz bilj (korénskijh trt) in kolčij (ključev) samó v take krajne občine, gledé katerih se je ista prepoved izdala po §§. 1. in 4. zakona z dné 3. aprila 1875. l. (Drž. zak. št. 61.).

§. 2.

Izvozna dovolila je praviloma dovoljevati za vsak slučaj posebej, a natančno je zaznamovati tistega, komur se dovolilo daje, potem krajno občino, iz katere se izvaža in v katero se uvaža, dalje vrsto in množino predmetov, ki se mislijo izvesti, in pa njih prejemnika.

Izjemoma je moči posameznim osebam dodeliti tudi splošno izvozno dovolilo do preklica, ako bi se zlorabilo, in to na določen ali nedoločen čas, za posamezne ali pa za vse v poštev idočé predmete, in pa za uvoz v neke posamezne določene ali pa v vse krajne občine istega političnega okraja ali iste dežele.

§. 3.

Dodeljujoč izvozno dovolilo, zaukazati je tiste posebne naredbe, na katere je zlasti paziti ob izvozu ali pošiljanju, da se zabrani razširjanje trtne uši.

§. 4.

Da se je komu dalo izvozno dovolilo in katere posebne naredbe so se morda zaukazale, to naj se da na znanje občinskemu načelništvu (županstvu) izvoznega kraja.

§. 5.

Politična okrajna oblastva, oziroma politična deželna oblastva naj pišejo o dodeljenih izvoznih dovolilih zaznamke ter naj v njem postavljajo na videž njih natančnejše pogoje.

§. 6.

Ako mejita dvé ali več krajnih občin iste dežele, gledé katerih se je izdala prepoved v zmislu

§§. 1. in 4. v zakonu z dné 3. aprila 1875. l. (Drž. zak. št. 61.), neposredno druga na drugo ali ako je med temi občinami ena ali več krajnih občin, kjer se ljudje ne pečajo z vinarstvom, more politično deželno oblastvo, ne omejujoč dovolila na določene osebe, dovoliti izvoz vseh predmetov, ki spadajo pod prepoved, iz vsake krajne občine, katero je prepoved zadela, v kako drugo občino, oziroma v označenejane vmés ležeče krajne občine.

Ako tako ozemlje pripada dvema ali več deželam, dajati smejo ta dovolila dotična deželna oblastva v porazumu.

§. 7.

Dodeljevanje dovolil za izvoz bilj in kolčij v krajne občine, gledé katerih se ni izdala prepoved na podstavi §§. 1. in 4. v zakonu z dné 3. aprila 1875. l. (Drž. zak. št. 61.), in pa dodeljevanje dovolil za izvoz v poštev idočih predmetov sploh iz katere v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele v kako drugo se pridružuje c. k. poljedelskemu ministerstvu, izvzemši slučaj, naveden v drugem odstavku §. 6.

§. 8.

Vsaka zloraba dodeljenega izvoznega dovolila in pa, ako se ne bi ravvalo po ukazanih posebnih naredbah, kaznuje se po §. 17. zakona z dné 3. aprila 1875. l. (Drž. zak. št. 61.).

Falkenhayn s. r.

101.

Razpis finančnega ministerstva z dné 21. junija 1893. l.

o méri zagotovila za pravo vplačevanje kakega bonifikacijskega povračila ob izvozu cukra v obratni dobi 1893./1894. l.

Na podstavi §. 3. v cukrarinskem zakonu z dné 20. junija 1888. l. (Drž. zak. št. 97.) se ustanavlja dogovorno s kraljevo-ogerskim finančnim ministerstvom za cukrodelno dobo l. 1893/94. znesek zagotovila za pravo vplačevanje kakega bonifikacijskega povračila ob izvozu cukra za vsako narajališče cukra tiste vrste, ki je označena v §. 1. št. 1. cukrarinskega zakona, z 18.000 gl. (osemnajst tisoč goldinarji).

Steinbach s. r.

102.**Razpis finančnega ministerstva
z dné 22. junija 1893. l.**

o dopolnitvi določil §. 24., lit. *D* v cukrarinskem izvršitvenem predpisu za slučaje, ko kaka zapreka ovira odnos cukrenih izdelkov o zglasenem času.

Porazumno s kraljevo-ogerskim finančnim ministerstvom se na podstavi §. 63. v cukrarinskem zakonu z dné 1888. l. (Drž. zak. št. 97.) v dopolnitev določil §. 24., lit. *D* v cukrarinskem izvršitvenem predpisu iz leta 1888. (Drž. zak. št. 111.) za vse slučaje, ko je oviran odnos cukrenih izdelkov o zglasenem času, ustanavlja to-le:

1. Kadar zglaseni odnos cukrenih izdelkov proti plačilu potrošnine ali z vezjó potrošnine (§. 42. cukrarinskega zakona) ni mogoč o zglasenem času zavoljo nepričakovane zapreke, tedaj se smé brez vnovičnega zglasila opraviti še naslednjega dné, ako se je zapreka, precej ko je nastala, pismeno v dvéh izvodih naznanila finančnemu organu, določenemu za nadzorovanje podjetja.

2. Kadar je vsled nepričakovane zapreke odnos cukrenih izdelkov oviran tudi dné, kateri pride prvi po zglasenem dné, ali kadar se mora kaka po-

šiljatev cukra, ki se je zglasila za neobdačeni odnos (§. 42. cukrarinskega zakona), popolnoma opustiti, tedaj more pristojno finančno oblastvo prve stopinje na pismeno prošnjo podjetnikovo dovolíti razveljavbo dotičnega zglasila,

a) ako se je nepričakovana zapreka odnosa, ko je nastopila, pismeno naznanila za nadzorovanje podjetja določenemu finančnemu organu v dveh izvodih, in ako je

b) podjetje o uradnem ovedovanju verojetno dokazalo naznanjeno zapreko.

Ako so ti pogoji izpolnjeni, dovolí finančno oblastvo prve stopinje razveljavbo dotičnega zglasila takó, da jo ukaže izbrisati v zglasilnem vpisniku, in ako treba tudi vpis v prodajnem vpisniku, in pa da ukaže odvzeti morda že izdano prodajno boleto.

Ako se je znesek potrošnine, ki pripade za dotično pošiljatev, že odpisal na plačilni ali upni boleti, izbriše naj se dotični zapis, sklicujoč se na dovolilo razveljavbe.

Po odpravi zapreke namerjani odnos cukrenih izdelkov, ki so bili ovirani, da bi bili o pravem času izstopili, dovoljen je samó, ako se vnovič predpisom ustrežno zglasí in se ž njim uradoma postopa.

Steinbach s. r.